

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

6. december 2017

Introduktion til Sundheds- og Omsorgsudvalgets opgaver, herunder udvalgets kompetence, det enkelte medlems rolle, juridiske rettigheder og begrænsninger

Sagsnr.
2017-0355245

Dokumentnr.
2017-0355245-3

Det er formålet med denne introduktion at give et kort, overordnet overblik over de juridiske rammer for arbejdet i udvalget, rettigheder, ansvar og handlemuligheder, der knytter sig til hvervet som medlem af Sundheds- og Omsorgsudvalget (SOU).

Sagsbehandler
Niels Nicolai Nordstrøm

Der vil kort blive givet en introduktion til:

1. Ansvars- og kompetencestrukturen i det kommunale styre
2. Udvalgets ansvars- og kompetenceområde
3. Udvalgsmøder
4. Rettigheder og handlemuligheder for det enkelte udvalgsmedlem
5. Begrænsninger for det enkelte udvalgsmedlem

Notatet er en opsummerende og overordnet gennemgang. Er der spørgsmål eller behov for yderligere information kan Sundheds- og Omsorgsforvaltningen kontaktes ligesom forvaltningen altid gerne bistår med hjælp og afklaring af praktiske og formelle forhold vedrørende varetagelsen af udvalgsposten.

1. Indledende om ansvars- og kompetencestruktur i det kommunale styre

Overordnet kan ansvarsstrukturen i det kommunale styre beskrives sådan, at al kompetence, altså beslutningsevnen og ansvaret, er samlet hos Borgerrepræsentationen. Borgerrepræsentationen fordeler herefter det faglige ansvar ud på de 6 stående udvalg i Københavns Kommune, hvor Sundheds- og Omsorgsudvalget er et af disse stående udvalg.

Opgave- og ansvarsfordelingen mellem udvalg sker via Københavns Kommunes styrelsesvedtægt, der godkendes af Borgerrepræsentationen.

Selvom Borgerrepræsentationen fordeler ansvarsområderne på Økonomiudvalget og de stående udvalg, har Borgerrepræsentationen fortsat det overordnede og samlede ansvar for kommunen, og de beslutninger, der træffes i kommunen.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har som udgangspunkt al den kompetence, der er delegeret fra Borgerrepræsentationen. For at sikre en fagligt funderet, hurtig og effektiv drift og god service til borgerne,

Afdeling for Politik og Ledelse

Telefon 24 92 70 25
Email GKIN@suf.kk.dk

Rådhuspladsen I
1550 København V

EAN nummer
5798009290304

samt en overkommelig arbejdsbyrde for udvalget, er det praksis, at udvalget på sit første møde i en ny valgperiode beslutter, hvilken kompetence der overlades til henholdsvis borgmesteren og forvaltningen. Det skaber rum for, at udvalget kan fokusere på de politiske, strategiske og overordnede rammer og retning for forvaltningens arbejde.

Denne kompetenceoverdragelse sker ved, at udvalget godkender den såkaldte delegationsfortegnelse.

Udvalget kan til enhver tid vælge at tilbagekalde kompetence, som udvalget har overladt til borgmesteren og til forvaltningen.

2. Udvalgets ansvars- og kompetenceområde

Udvalget har ansvaret for de forhold, der er henlagt under udvalget.

Ifølge Københavns Kommunes styrelsesvedtægt har Sundheds- og Omsorgsudvalget har ansvaret for:

- 1) plejeegnede boliger,
- 2) hjemmepleje,
- 3) hjælpemidler,
- 4) aktivitetstilbud,
- 5) omsorgstandpleje og specialtandpleje,
- 6) øvrige omsorgsydelser,
- 7) forebyggende og sundhedsfremmende tilbud,
- 8) hjemmesygepleje,
- 9) genoptræning efter sygehusindlæggelse i relation til alle aldersgrupper,
- 10) rehabilitering over for kronisk sygdom i relation til alle aldersgrupper,
- 11) vederlagsfri fysioterapi
- 12) samarbejds- og kontraktforhold med Region Hovedstaden på sygehus- og sundhedsområdet med undtagelse af psykiatriområdet, jf. § 18, stk. 2,
- 13) de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og sygeplejestudiet,
- 14) kommunens institutioner og private og andre institutioner inden for udvalgets område, som kommunen har indgået overenskomst eller aftale med for at opfylde kommunens forpligtelser efter social- og sundhedslovgivningen.

Derudover har udvalget ansvaret for, at der bliver truffet afgørelse i sager om ydelser mv. til enkeltpersoner på det sundhedsmæssige område samt på det sociale område i relation til ældre, i det omfang ydelserne vedrører udvalgets opgaver. Det er også udvalget, der er ansvarlig for, at der bliver udarbejdet forslag til Borgerrepræsentationen om sektorplaner mv. for så vidt angår bygge- og

anlægsarbejder m.v., der er omfattet af Økonomiudvalgets ressortområde.

Som det ses, har Sundheds- og Omsorgsudvalget det faglige ansvar for et stort område. Det er på den baggrund, at udvalget i stort omfang har tradition for at uddelegere handle- og beslutningskompetence til forvaltningen og borgmesteren, så udvalget primært fokuserer på udvikling, retninger og rammer for området.

3. Udvalgmøder og materiale, udvalget vil modtage

Udvalget vil modtage materiale fra forvaltningen i forbindelse med udvalgets arbejde.

Det drejer sig om:

1. Indstillinger til behandling på udvalgmøder
2. Notater til orientering
3. Nyheder via den egentlige nyhedsmail, Nyt fra SUF.

Udvalget træffer beslutninger på udvalgmøder. Der kan være behov for i sjældne tilfælde at afholde et skriftligt møde, hvis særlige grunde taler for det.

Møderne er lukkede, og det er ikke muligt at beslutte, at møderne skal åbnes, så offentligheden kan deltage, selvom et enigt udvalg måtte ønske det. Det vil være muligt for udvalget at invitere personer, der ikke er tilknyttet forvaltningen, ind på udvalgmøderne, og udvalget vil have mulighed for at godkende en anmodning om foretræde. Det er dog ikke muligt for foretræde og inviterede personer at overvære den politiske drøftelse af en sag.

På udvalgmøderne vil embedsmænd fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen deltage. Det sker, så udvalget har mulighed for at stille faglige spørgsmål, eller hvis der er behov for at knytte et par ord med til den indstilling, udvalget får forelagt.

Udvalget træffer beslutning på udvalgmøderne på baggrund af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens indstillinger. Det fremgår af at-punkterne i indstillingsboksen, om Sundheds- og Omsorgsudvalget godkender, tager til efterretning eller drøfter en konkret sag. Der er udarbejdet et bilag til denne intro, der opsummerer, hvad der kendetegner de forskellige dokumenter, og hvorvidt der kan opstå en handlepligt for det enkelte udvalgsmedlem.

For at udvalget kan træffe en beslutning er det nødvendigt, at indstillingen er ledsaget det fornødne materiale, så udvalget kan træffe beslutningen på et forsvarligt, oplyst grundlag. Det er udvalget selv, der ved flertal beslutter, om sagen er tilstrækkeligt oplyst. Hvis et flertal i udvalget ønsker det, kan man vælge at bede om flere

oplysninger i en sag, inden der træffes en afgørelse. Behandling af sagen bliver så udsendt.

Udvalget har i forretningsordenen typisk henlagt opgaven med at gennemgå, at sagerne er tilstrækkeligt oplyst til Sundheds- og Omsorgsborgmesteren. Borgmesteren kan dog ikke beslutte, hvilken faglig løsning forvaltningen skal indstille til udvalget. Borgmesterens rolle er i den forbindelse at se til, at forvaltningens indstilling er beskrevet tilstrækkeligt til, at der kan træffes en beslutning.

Nyhederne, der sendes ud via nyhedsmailen, Nyt fra SUF, er korte opfølgninger og orienteringer fra forvaltningen om aktuelle ting.

4. Det enkelte udvalgsmedlems rettigheder

Der er knyttet en række rettigheder af juridisk karakter til det at være medlem af Sundheds- og Omsorgsudvalget. Det vil kort blive gennemgået her.

Generelle rettigheder

Medlemsforslag

Det enkelte udvalgsmedlem har mulighed for at stille et medlemsforslag til behandling på et udvalgs møde, som følge af den såkaldte initiativret. Initiativretten er udvalgsmedlemmernes mulighed for at bringe en ide ind i udvalget og få den drøftet på mødet.

Medlemsforslaget kan omhandle et hvilket som helst emne, blot det vedrører forhold, udvalget er ansvarligt for. Ofte vil medlemsforslaget indeholde et første skridt i processen, hvor man fx beder forvaltningen om at komme med et forslag eller en faglig vurdering af en ide med henblik på, at udvalget kan tage stilling til ideen.

Når Sundheds- og Omsorgsudvalget har behandlet medlemsforslaget, enten ved at forkaste det, eller ved at behandle den sidste bestilling som følge af medlemsforslaget, skrives det i protokollen, at der hermed er gjort endeligt op med medlemsforslaget. Derefter er medlemsforslaget juridisk set lukket.

Medlemsforslaget skal følge proceduren fastlagt i udvalgets forretningsorden.

Sagsindsigt

Udover at få en sag på et udvalgs møde, er det også muligt for det enkelte medlem at anmode om sagsindsigt i alt endeligt materiale, der findes i Københavns Kommune.

Det er en rettighed, der knytter sig til medlemskabet af Borgerrepræsentationen, og derfor er retten til sagsindsigt ikke

begrænset til medlemskab af det stående udvalg. Det er på den baggrund, at der er adgang til alt endeligt materiale i kommunen, og ikke blot den enkelte forvaltning. Sagsindsigt kan sammenlignes med den aktindsigt, der kan gives til fx journalister, i det materiale, der findes om en sag. Men medlemmerne af Borgerrepræsentationens ret til indsigt strækker sig videre end aktindsigten, da der også er adgang til fortroligt og internt materiale, så længe det er endeligt. Se også afsnit om tavshedspligt.

Politikerspørgsmål

Det er også muligt at stille et politikerspørgsmål til forvaltningen. Politikerspørgsmål er skriftlige og forvaltningen vil som udgangspunkt besvare spørgsmålet skriftligt inden for 8 dage. Hvis spørgsmålet er meget ressourcekrævende, vil det kræve en godkendelse i udvalget om, at forvaltningen allokerer ressourcer til besvarelsen af spørgsmålet.

Besvarelsen af politikerspørgsmålet vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside, og det øvrige udvalg vil modtage en kopi af besvarelsen i forvaltningens ugentlige mail Nyt fra SUF.

Hvis der er tale om et praktisk spørgsmål, fx om forvaltningen kan fremsende seneste politik inden for et konkret område, vil dette ikke blive behandlet som et politikerspørgsmål, men spørgeren vil få tilsendt det pågældende materiale.

Rettigheder under udvalgs mødet

Fremsættelse af ændringsforslag

Det enkelte udvalgsmedlem har mulighed for under behandlingen af et dagsordenspunkt på et af udvalgs møderne at stille et ændringsforslag, som enten supplerer eller erstatter den oprindelige indstilling.

Er der flere ændringsforslag eller et underændringsforslag til det samme punkt, behandles det mest vidtgående ændringsforslag først. Et underændringsforslag er et ændringsforslag til et ændringsforslag.

Standsningsret

Det enkelte udvalgsmedlem har en ret til at standse en udvalgsbeslutning. Standsningsretten omfatter standsningsretten af en beslutning, der er truffet af udvalget på et udvalgs møde og betyder, at beslutningen truffet i udvalget ikke længere er gældende, men at sagen i stedet skal behandles i Borgerrepræsentationen. Det skal i den forbindelse føres til protokollen, at pågældende udvalgsmedlem ønsker sagen indbragt for Borgerrepræsentationen til afgørelse i Borgerrepræsentationen.

Borgerrepræsentationen vil have mulighed for at tilbagevise behandlingen til udvalget, enten med henblik på en fornyet indstilling til Borgerrepræsentationen eller til endelig behandling i udvalget.

Da standsningsretten kun omfatter trufne beslutninger, betyder det, at standsningsretten ikke omfatter sager til efterretning og drøftelsessager. Ønsker et udvalgsmedlem en efterretnings- eller drøftelsessag behandlet på et møde i Borgerrepræsentationen, skal det pågældende udvalgsmedlem gøre brug af sin initiativret og få sagen sat på et af Borgerrepræsentationens møder som et medlemsforslag.

Anmode om en efterretnings- eller orienteringssag hæves til behandling

Et udvalgsmedlem har mulighed for at bede om, at en efterretnings- eller drøftelsessag hæves til en godkendelsessag.

At en sag til efterretning hæves til godkendelse på det aktuelle udvalgs møde, kræver et enigt udvalg.

Er der ikke enighed om at hæve sagen til en godkendelsessag, vil sagen blive udsat og sat på det næstkommende udvalgs møde.

Ret til at få ordet i forbindelse med udvalgsbehandling

Der er i forretningsordenen fastsat regler om, at de enkelte udvalgsmedlemmer har ret til at få ordet ved mødets begyndelse ved godkendelse af dagsordenen. Derudover har ethvert medlem af udvalget krav på at få ordet i forbindelse med behandlingen af det enkelte dagsordenspunkt. Det er borgmesteren, der leder møderne, og dermed er ordstyrer.

Anmodning om afstemning

Der er ikke krav om, at der konkret stemmes om alle sager, idet borgmesteren som mødeleder kan konstatere, at der er flertal for en sag og på den baggrund afslutte forhandlingerne.

Det enkelte udvalgsmedlem har mulighed for at begære afstemning om en sag på dagsordenen. Der er også mulighed for at anmode om delt afstemning, sådan der stemmes særskilt om at-punkterne.

Hvis der stemmes om en sag på dagsordenen, vil det blive ført til protokol, hvordan partierne har stemt.

Protokolbemærkninger

Et udvalgsmedlem har også mulighed for at få skrevet en bemærkning til protokollen, hvis pågældende ønsker sin mening om, hvad udvalget burde have besluttet, ført til protokols.

I Københavns Kommune er det praksis, at man kan få protokolleret korte forklaringer på, hvorfor man har undladt at stemme i en given sag eller hvorfor man har stemt med flertallet i en sag, hvis der har været afvigelse i forhold til grundlaget for at stemme sammen med flertallet. Det er altså afvigelsen i begrundelsen, der begrunder, at man kan afgive en protokolbemærkning, selvom man ikke stemmer imod.

Det er det eller de medlemmer, der fremsætter protokolbemærkningens ansvar at formulere, nedskrive og overdrage protokolbemærkninger til forvaltningen med henblik på indførelse i protokollen. Protokolbemærkninger skal læses højt på udvalgsrådet i forbindelse med behandlingen af den konkrete sag, og det vil være muligt for andre partier at tilslutte sig protokolbemærkninger.

Andre partier har også mulighed for at fremsætte protokolbemærkning under samme sag. Der må ikke afgives en protokolbemærkning, der omhandler de øvrige partier eller tidligere afgivne protokolbemærkninger fra andre partier.

Såfremt der i et udvalg eller på et møde i Borgerrepræsentationen protesteres mod en protokolbemærkning, vil det i første omgang være borgmesterens opgave at vurdere, om protokolbemærkningen kan optages i protokollen.

Endelig kan udvalget i forbindelse med forhandlingerne samlet beslutte at tilføje godkendelsen af en sag en bemærkning. Det kan fx være, at udvalget godkender indstillingen med bemærkning om, at der skal ske en bestemt opfølgning på sagen.

Afvikling af et udvalgsråd

Det er borgmesteren, der leder udvalgsrådene. Det vil derfor også være borgmesteren, der er ordstyrer, formulerer afstemningstemaer og afslutter de politiske forhandlinger, når det vurderes, at der er ved at opnås enighed om en løsning. Mødeledelsen er henlagt ved lov til borgmesteren.

Det er muligt for udvalgsmedlemmer at gøre indsigelse over mødeledelsen i forbindelse med afviklingen af udvalgsrådet, men dog kun vedrørende formelle, juridiske forhold. Kan der ikke opnås enighed om mødeledelsen, vil der være mulighed for at rejse spørgsmålet på næste udvalgsråd eller rejse en sag ved tilsynsmyndigheden.

Der offentliggøres en beslutningsprotokol og ikke referat fra udvalgsrådene, da rådene er lukkede. Det er i den forbindelse borgmesteren, der er ansvarlig for, at udvalgets beslutninger indføres i protokollen. Udvalget vil modtage en orientering om protokollen efter

udvalgsmødet. Der er i den forbindelse mulighed for at komme med indsigelse til protokollen. Kan der opnås enighed om berigtigelse af protokollen, sker dette, ellers vil det være påkrævet, at sagen behandles på ny i udvalget.

5. Begrænsninger for det enkelte udvalgsmedlem

Det enkelte udvalgsmedlem vil være underlagt lovgivningen, og de rammer den sætter for varetagelsen af et offentligt hverv.

Tavshedspligt

Det betyder, at udvalgsmedlemmet er omfattet af tavshedspligten. Det betyder dels, at der er tavshedspligt vedrørende de fortrolige sager og oplysninger, som udvalgsmedlemmet måtte få kendskab til. Det er tavshedspligten efter forvaltningsloven og forvaltningen vil i disse tilfælde oplyse, hvornår der er tale om fortroligt materiale, som ikke må deles.

Der gælder også en tavshedspligt vedrørende de politiske forhandlinger på møderne som følge af, at udvalgets møder er lukkede møder. Det er tavshedspligten efter kommunestyrelsesloven.

Det betyder, at udvalgsmedlemmerne ikke må referere, hvad andre udvalgsmedlemmer har sagt. Det er tilladt at fortælle om de faktuelle oplysninger, som forvaltningen har givet under behandlingen og de ting, som man selv har sagt på udvalgsmødet.

Det er tilladt at tale åbent med sin politiske gruppe af hensyn til videre politisk forhandling og drøftelse. Gruppen vil her så også være omfattet af tavshedspligten og må ikke gå videre med oplysningerne uden for gruppen.

Inhabilitet Introduktion om varetagelse af borgmesterhvervet

Det kan ske, at et udvalgsmedlem har en sådan interesse eller tilknytning til et område, at pågældende kan siges at være inhabil. Forvaltningen bistår i den forbindelse med vurderingen, da særlige forhold skal være opfyldt, før inhabilitet indtræder.

Overordnet kan det nævnes, at den primære grund til at inhabilitet opstår, skyldes en personlige eller økonomisk interesse, pga. tilknytning til en virksomhed eller organisation, eller hvis man gift eller nærbeslægtet med en, der har en interesse i sagens udfald.

Hvis et udvalgsmedlem vurderes at være inhabil, må medlemmet ikke deltage i hverken behandlingen eller forberedelsen af sagen.

Det enkelte medlem har pligt til at orientere borgmesteren om mulige inhabilitetsproblematikker. Henvendelsen kan også ske til forvaltningen.